

Ἐκ τῶν οὖς. γέλι, δι' ὃ ἰδ. γέλις, καὶ χόρτο.

Χόρτον τὸ ὁποῖον τρωγόμενον προκαλεῖ γέλωτα: Βλέπον-
τας νὰ γελοῦν, θυμήθηκα τὸ γελοχόρτι τῶν παραμυθιῶν.

γελῶ κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. Καστριν. Κοριλ. Στερνατ. Τσολλῖν.) Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) γελάω κοιν. καὶ Καλαβρ. (Βουνί Γαλλικ. Κοντοφ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) γελῶ Κρήτ. (Σφακ.) γελάου Εὐβ. (Ἀνδρων. Βρύς.) Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Γαργαλ. Καλάβρυτ. Λεντεκ. Παιδεμ. Παππούλ. Πυλ. Σουθεν. Τριφυλ. Χατζ.) γιλάου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γιλῶ Ἡπ. Θεσσ. (Δομοκ. Τρίκερ.) Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον) Σάμ. Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Τήν. (Ἰστέρν.) ἐνγελῶ Ἀπουλ. (Στερνατ.) νγελῶ Ἀπουλ. (Στερνατ.) γελοῦ Θράκ. (Κεσάν.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σκυρ. γιλοῦ Ἡπ. (Ἰωάνν.) Θράκ. (Αἰν. Δαδ.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) γ'λῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) γελῶν Θράκ. (Σαρεκκλ.) γελῶ Ἀπουλ. (Μαρτ.) γιλῶ Ἀπουλ. (Μαρτ.) κελῶ Ἀπουλ. (Κοριλ. Μαρτ.) γεοῦ Βιθυν. (Κατιρλ.) ἐλῶ Κάλυμν. Κάμπ. Κάσ. Ρόδ. ἐλῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἰλῶ Θεσσ. (Τίρναβ. Τρίκκ.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Κοζ. Σιάτ.) ἰλάου Μακεδ. (Σιάτ.) γιαλῶ Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Πωγών.) Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Καραγ.) Μακεδ. (Βόιον Καστορ. Μελέν. Νιγρίτ. Σέρρ.) Προπ. (Κύζ.) γιαλάω Ἡπ. (Ἰωάνν.) Καππ. (Ἀραβάν.) Μακεδ. (Ἀρν. Μελέν.) γιαλάου Θεσσ. (Τρίκερ. Τσαγκαρ.) γιάω Καππ. γιάγω Καππ. (Φάρας.) γιλάγου Ἡπ. Θεσσ. (Καρδίτς.) — Α.Οικονομίδ., Τραγοῦδ. Ὀλύμπ., 108 γεῶ ἡμα Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γελοῦρ ἔμι Τσακων. (Καστάν.) γιοσοῦρ ἐν Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.) Ἀόρ. ἐγέλακα Ἀθῆν. (παλαιότ.) Αἰγίν. Λέσβ. γέλακα Εὐβ. (Βρύς. Κύμ.) Μέγαρ. ἐγιάκα Τσακων. (Μέλαν.) γιάσα Καππ. (Φάρας.) Μέσ. γελειῶμαι Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γελειῶμαι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γε-
λ-λειῶμαι Μεγίστ. ἐλειῶμαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γελειοῦμαι Θήρ. Κρήτ. Σύμ. — Ι.Βενιζέλ., Παροιμ.², 83, 261 Ε. Φραν-
τζεσκ., Ἀριάδν., 11 — Λεξ. Γαζ. Πρω. Δημητρ. γιλειοῦμι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ.) γελ-λει-
οῦμαι Κάσ. Κύπρ. (Λεμεσ.) Κῶς Σύμ. γεγεῖμαι Σίφν. γε-
λοῦμαι Κρήτ. γελάσκουμαι Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γελάγουμαι Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ἀόρ. ἐγιάσμα Τσακων. (Μέ-
λαν. Πραστ.) Ἀπαρ. γελεῖ Καλαβρ. (Γαλλικ.) γελάει Κα-
λαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) γελασῆναι Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γελασῆν' Πόντ. (Κερασ.) γελᾶναι Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Μετοχ. γεοῦ Τσακων. (Μέλαν.) γιοσοῦ Τσακων. (Μέλαν.) γελῶντα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λεντεκ.) γελῶντας Ἀθῆν. γελῶδα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γελῶδας Πελοπν. (Γαργαλ.) γελῶντα Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) γελῶντα Καλαβρ. (Μπόβ. κ.ά.) Κύπρ. γελιῶντας Μακεδ. (Ἐπτα-
χώρ.) γελῶδες Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων. γελῶδης Πελοπν. (Δίβριτς.) γελάσσοντα Ἀπουλ. (Καλημ. Στερνατ.) γελάοντα Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) γελάγοντα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) γελούμενος Εὐβ. (Βρύς. Κύμ.) Ζάκ. (Μαχαιράδ.) Ἡπ. (Κό-
νιτς. Μαργαρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Κῶς — Γ.Ξενοπ., Ἀναδυομέν., 198 Μ.Τσιριμῶκ., Σονέττ., 65 Κ.Κρυστάλλ., Ἔργα 1, 77, 105 Χ.Χρηστοβάσ., Διηγ. Θεσσαλ., 9 Μπόεμ, Ἀγριολούλ., 33 Ι.Παναγιωτόπ., Ν.Ἔστ. 18 (1935), 987 Νου-
μᾶς 1910, 245 γιλούμινους Εὐβ. (Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. Λευκ. Μακεδ. (Βελβ. Βογατσ. Καστορ. Καταφύγ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) γελούμενες Σκυρ. γελασούμενος Μεγίστ. Πόντ. (Ἰνέπ.) — Λεξ. Περίδ. γιλασούμεινους Ἡπ. (Ζαγόρ.) γελαζούμενος Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Βιθυν. Δαρδαν. Θράκ. Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) — Α.Ἐφταλ., Μαζώχτρ.,

39, 104 — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. γιλαζούμεινους Λέσβ. Μακεδ. (Καταφύγ. Σισάν.) Στερελλ. (Ἀχυρ.) γελάμενος Κῶς γελαγμένος Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. κ.ά.) γελα-
μένος Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γελαμ-μένο Ἀπουλ. (Τσολλῖν.) γιλάμινους Θεσσ. (Ἀνατολ.)

Τὸ ἀρχ. ρ. γελῶ.

1) Ἐκσπῶ εἰς γέλωτας, ἐκφράζω αἰσθημα χαρᾶς ἢ εὐαρε-
σκείας διὰ κινήσεων τῶν μυῶν τοῦ προσώπου, ἰδίως τῶν χει-
λέων καὶ τῶν παρειῶν, συνοδευομένων ἀπὸ ἀλλεπαλλήλους
ἡχηρὰς ἐκπνοὰς κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. Κοριλ. Μαρτ. Στερνατ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Φάρας. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Καστάν. Μέλαν. Πραστ. Χαβουτσ.): Εἶπε καὶ γελάσαμε. Γελῶ χωρὶς ὀ-
ρεξη. Τὰ παιδιὰ παίζουν καὶ γελοῦν. Γελάσαμε πολὺ ἔς τὸ
θέατρο. Ἐφυγε - ἦρθε γελῶντας κοιν. Ἀ βασταχτῆς καὶ δὲ
ἐλάσης, θά ναι θάμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μ' ἔκαμε τσαὶ γέ-
λακα Εὐβ. (Βρύς.) Γιλάου μοναχός μ', ἅμα τούγι θ' μᾶμι
ικεῖνον ντοῦ ζουρλό Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ὁλ-λες αἱ γει-
τόνισσες ἐγελάσασιν το' ἀναμβαίξ-ζαν δην Μεγίστ. Γέλα-
σα πολὺ σήμερα κὶ μὶ πόγισαν τὰ μηλίγγια μ' Στερελλ.
(Αἰτωλ.) Ἐσ-σών-νω γελάει, γιατί δέμ-μοῦ τὸ φέρ-ρει
ἡ καρδιά (δὲν μπορῶ νὰ γελάσω, διότι δὲν μοῦ τὸ φέρει ἡ
καρδιά δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ γελάσω) Χωρίο Ροχούδ.
Ἡμ-μον γελάοντα (ἐγέλων) αὐτόθ. Ἐ σ-σώδζομεν γε-
λάσει (δὲν ἤμποροῦμεν νὰ γελάσωμεν) Στερνατ. Γέλασο
πούρον ἰσοῦ κα στέει πάντα πρικῶ (=γέλασε ἐπίσης ἐσύ,
ποῦ εἶσαι πάντα λυπημένος) αὐτόθ. Ἐστὲ ἔρκομο γε-
λῶντα (χθὲς ἡρχόμεν γελῶν) Μπόβ. Τὸ γελᾶς, ντὸ
ἐν'; (ποῖον εἶναι ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον γελᾶς;) Κοτύωρ.
Γέα γά, νὰ ντι καμαροῦ (γέλα δά, νὰ σὲ καμαρώσω)
Μέλαν. Τὸν εἶδανε τὰ θηλυκὰ τσαὶ γελάκανε Μέγαρ. Μὴ
γιαλᾶς, ὅταν σὲ μ'λάου Μακεδ. (Καστορ.) Πόζαν ἤκαμες
τὴν ἀζααλιά, ἐλᾶς τσόλα (δὲν φθάνει ποῦ ἔκαμες τὴν ζημίαν,
ἀλλὰ γελᾶς κιόλας) Κάλυμν. Ἐθεῖ ἕνα γρόνον ποῦ τὸ ἔναν
κακὸν ὥς τὸ ἄλλον ἡ μουντσούνα μας ἔν ἐγέλασεν (ποῦ=
ἀπὸ) Κύπρ. (Λεμεσ.) Ἐφνε γελῶδες Ὁθων. Πάει τὴ βρύ-
ση γελῶδας Πελοπν. (Γαργαλ.) Πάει τὴ ρούγα γελῶδης Πε-
λοπν. (Δίβριτς.) Δὲ γιλοῦν ἔτσ' οὐ κόσμους Ἡπ. (Ζαγόρ.)
Γιὰ νὰ γιλάης τοῦ καταπόδ' (διὰ νὰ γελᾶς ὕστερον) Μα-
κεδ. (Νιγρίτ.) || Φρ. Γελῶ μὲ τὴν καρδιά μου (ἐπὶ ἀκα-
τασχέτου γέλωτος. Πβ. Ὁμ. ι 413 «ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φί-
λον κῆρ»). Γέλασα μὲ τὴν ψυχὴ μου (συνών. τῇ προη-
γουμένῃ). Γελῶ χωρὶς ὀρεξη (ἄνευ διαθέσεως). Εἶναι
νὰ γελᾶς! (ἐπὶ ἀστείας ὑποθέσεως). Οὔτε κλαίει οὔτε
γελάει (ἐπὶ πραγμάτων μετρίας ποιότητος καὶ ἐπὶ ἀστα-
θοῦς καιροῦ). Θὰ γελάσῃ τὸ παρδαλὸ κατσίκι (ἐπὶ ἀπο-
καλύψεως σκανδάλου ἢ καὶ ἐπὶ ἀνακοινώσεως ἀστείου).
Γελᾶ μοναχός του (ἐπὶ ἡλιθίου). Δὲν εἶναι παῖξε γέ-
λασε (ἐπὶ πιθανῆς ἀντιρρήσεως ἢ γνώμης ἄλλου ἢ εἰς
ἐνδειξιν σπουδαιολογίας). Ἐγὼ δὲ γελῶ! (ἐμφαντικῶς
πρὸς δῆλωση τῆς σοβαρότητος ἢ ἀπειλῆς. Συνών. φρ.
δὲν ἀστειεύομαι!). Γελοῦν καὶ τ' ἀφτιά του - τὰ μου-
στάκια του (ἐπὶ μεγάλης χαρᾶς) κοιν. Γελάει κάτου ἀπὸ
τὰ μουνστάκια του (εἰς ἐκδήλωση ἱκανοποιήσεως) πολλαχ.
Θὰ γελάσῃ τὸ γουρούνι (ἐπὶ ἀποκαλύψεως σοβαρᾶς ὑποθέ-
σεως ἢ καὶ ἐπὶ ἀνακοινώσεως ἀστείου) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
Εἶμι γιὰ νὰ γιλάῃ τοῦ γ'ρούν' (ἐπὶ γελοίου πράγματος)
Θράκ. (Αὐδῆμ.) Γελάει ἀπὸν κάτ' ἅ τῇ μύτη (γελᾶ εἰρωνι-
κῶς) Βιθυν. (Κατιρλ.) Πβ. Ἀνθολ. Παλατ. 5, 177 «σιμὰ
γελῶν». Γελοῦσιν τζ' οἱ ποδιές μας (ἐπὶ μεγάλης χαρᾶς)
Κύπρ. Κ' οἱ ποδιές τση ἔλοῦσι (συνών. τῇ προηγουμένῃ)

ἀξ. (Ἀπύρανθ.) *Γελῶ δὲ μάθια δον* (συνών. τῇ προηγουμένη) Κρήτ. *Γαργάλα με, νὰ γελάσω* (εἰρωνικῶς ἐπὶ μὴ ἐπιτυχοῦς ἀστείου) Πελοπ. (Κοπαν.) *Ἐγέλασες; θὰ βρέξῃ* ἐπὶ σκυθρωπῶν, ἐπὶ τῶν σπανίως γελῶντων) Κεφαλλ. *Ὁ* ἀτάσε τὸ χεῖλι σι (δὲν ἐγέλασε τὸ χεῖλος του· ἐπὶ διαρκῶς ἐυπημένου, στενοχωρημένου ἀνθρώπου) Πραστ. *Δὲν τοῦ* γελᾷ τοῦ πρόσουπου (ἐπὶ ἀνθρώπου σκυθρωποῦ καὶ αὐστηροῦ χαρακτήρος) Ἡπ. Πβ. Αἰσχύλ., Ἀγαμ. 794 «ἀγέλαστα πρόσωπα». *Γελᾷ καὶ ὁ νοικοκύρης* (ἐπὶ μωρῶν, οἵτινες χλευάζονται γελοῦν καὶ αὐτοὶ μὴ ἐννοοῦντες, ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες ὅτι περὶ ἄλλων ὁ λόγος ἢ ἐπὶ τῶν ἀδιαφοροῦντων διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ὕβρις) Ἡπ. Κρήτ. Νάξ. Φολέγ. *Εἶναι* ἀ νὰ γελοῦν κ' οἱ πεθαμένοι (ἐπὶ γελοίου συμβάντος ἢ λόγου) Κεφαλλ. *Εἶμι νὰ γιλοῦν κ' οἱ πικραμέν'* (συνών. τῇ προηγουμένη) Ἡπ. (Ζαγόρ.) *Γελᾷ, σὰ νὰ δοῦ ἐτοιμάζου δὲ* σφογᾶτο (ἐπὶ ἀκαίρου, ἀναιτίου γέλωτος) Κρήτ. *Γελᾷ, σὰ νὰ* δοῦ καθαρίζουσι ἀβγά (συνών. τῇ προηγουμένη) Κρήτ. (Σφακ.) *Μὴ γελᾷς, γιατί φαίνοδαι τὰ δόδια ζου* (εἰρων. πρὸς τὸν γελῶντα ἄνευ αἰτίας ἢ σαρκαστικῶς εἰς βάρος ἄλλου). Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) *Γιλοῦν κ' οἱ πέτρις* (ἐπὶ πράξεως ἀστείας) Τήν. (Ἰστέρν.) *Γέλασαν κ' οἱ πέτρες* (ἐπὶ εὐτυχοῦς γεγονότος) Πελοπ. (Γεωργ.) *Τοῦ γέλασ' ἡ τύχη του* (ἡνυόθη ὑπὸ τῆς τύχης του) Ἀθῆν. *Γελάει τὸ ροῦχο* (τὸ ροῦχο ἔχει παλαιωθῇ, ἔχει τρυπήσει) αὐτόθ. *Τὸ λῶμαν γε-* λᾷ ἀπάν' ἀτ' (τὸ ἐνδυμα εἶναι καλῶς ἐρραμμένον, ἐφαρμόζει καλῶς ἐπάνω του) Κοτύωρ. *Γελάει τὸ παπούτσι του* (εἶναι ξηλωμένον τὸ ὑπόδημά του) Πελοπ. (Γαργαλ.) *Γελᾷ τὸ* μέτρο (ἐπὶ μετρήσεως ὑγρῶν· ὅταν τὸ ἐντὸς δοχείου, χρησιμοποιοιμένου διὰ τὴν μέτρησιν, ριπτόμενον ὑγρὸν ἀρχίζῃ νὰ χύνεται, ὅταν τὸ δοχεῖον ἐκχειλίσῃ) Λευκ. *Γελᾷ ὁ τόπος* (ἐπὶ καλοῦ καιροῦ) Ἀθῆν. Πβ. *Ὁμ. Τ 362* «γέλασε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν | χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς». *Ἡ θάλασσα γελᾷ* (εἶναι γαληνιαία) Κερασ. Πβ. *Ἡσύχ. «γελαρῆς» γαληνῇ. Λάκωνες. Γελᾷ* τὸ μονοπάτιν (διαφαίνεται, διακρίνεται ὁ στενὸς δρόμος) Κύπρ. *Γελάει τ' ἀδί* (ἀρχίζει νὰ φαίνεται τὸ ξύλον εἰς τὸ ὁποῖον τυλίσσεται τὸ στημόνι, τελειώνει ἢ ὑφανσις) Πελοπ. (Λεῦκτρ. Οἴτυλ.) *Ἐλᾷ τ' ἀδί - τὸ πεδάδι* (συνών. τῇ προηγουμένη) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Γελάει τὸ πισάντι* (συνών. τῇ προηγουμένη) Ἀθῆν. Συνών. φρ. *ἤσκασε τ' ἀδί. Τοῦ* γέλασε (τοῦ ἐφέρθη φιλοφρόνως) Πελοπ. (Μάν.) *Ὁ καιρὸς* γελάει (ὁ καιρὸς γίνεται αἶθριος. Συνών. φρ. *ὁ καιρὸς* ἄνοιξε μάτι) Πελοπ. *Γελάει ἡ μέρα* (ἐξημέρωσε) Πελοπ. (Μάν.) Πβ. Διγεν. Ἀκρίτ. στ. 2021 (ἐκδ. Μηλιαρ., σ. 74) «ὅτ' ἀρχισεν ἡ ἀνατολὴ κ' ἐγέλασεν ἡ μέρα | καὶ ἔλαμψεν ὁ ἥλιος εἰς τῶν βουνῶν τὲς ἄκρες». *Γελάει τὸ φωμὶ* (ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ ἄρτου ἔχει σχισμὰς ἕνεκα ἀναμείξεως κατὰ τὸ ζύμωμα ἀλεύρων ἐκ σίτου καὶ ἀραβοσίτου) Πελοπ. (Κυνουρ.) *Ἀμον ἀναλον χαλβᾷ ἐγέλασες* (ὁ γέλως σου εἶναι παντελῶς ἐστερημένος ἄλατος, ὡς ὁ χαλβᾶς· ἐπὶ ἀηδῶς γελῶντος) Κερασ. Κοτύωρ. *Νὰ μὴ γιλάσ' τ' ἀχείλ' τ'* (ἀρά· νὰ μὴ γνωρίσῃ χαρὰν) Θεσσ. (Δομοκ.) *Νὰ μὴ γελάσ' ἡ καρδιά σου!* (ἀρά· νὰ μὴ γελάσῃ ἡ καρδιά σου) Κύπρ. (Λεμεσ.) *Δὲν ἐγέλασα ἀκόμη ἐφέτος κεράσια* (δὲν ἔφαγα, δὲν ἐδοκίμασα ἀκόμη ἐφέτος κεράσια) Θράκ. (Σαρεκκλ.) || Παροιμ. *Ἀλλοῦ κλαῖνε καὶ ἄλλοῦ γελᾷνε* (ἐπὶ διαφορῶν ἐν τῇ ζωῇ καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων) κοιν. *Γέλασ' ἡ κατσίκα, πὺν φάνηκε* τῆς προβατίνης ὁ κόλος (ἐπὶ ἀναιδῶν καὶ κακοτρόπων, αὐστηρῶς ἐπιτιμῶντων ἀγαθὸν ἄνδρα, ἂν τυχὸν ἴδωσί ποτε αὐτὸν παρεκτρεπόμενον) Ἀθῆν. *Ὁ κουζουλὸς τὰ θωρεῖ* καὶ τὰ δὲ θωρεῖ γελᾷ (ἐπὶ μωροῦ, ὅστις γελᾷ ἄνευ λόγου) Κρήτ. *Γελᾷς, ἀγᾶ μου, μὰ κακὰ γελᾷς* (ἐπὶ διαψεύσεως ἐλπίδων) Αἰγίν. *Ἡ θὰ σκούξουμι ὡς τοῦμ πά-*

του ἢ θὰ γιλάσουμι (ἐπὶ ὑποθέσεων ἀμφιβόλου ἐξελιξεως, ἐπιτυχῶς ἢ ἀτυχῶς) Ἡπ. (Δωδών.) *Ἡρθ' ὁ καιρὸς νὰ γελάσῃ καὶ ὁ φτωχὸς* (ἐπὶ τῆς ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολῆς ἀτυχῶς καταστάσεως) Δ.Κρήτ. *Γελᾷ πὺν κλάνει, μὰ δὲν τοῦ* πιάνει (ἐπὶ ἀναιδῶν ἐγκαυχωμένων ἀντὶ νὰ αἰσχύωνται διὰ τὰς αἰσχράς των πράξεις) Κύθν. *Γελᾷ ὁ τρελλὸς 'ς τ' ἀγέλαστα* (ὁ πολὺς καὶ ἄμετρος γέλως ἐλέγχει ἀσυνεσίαν) Ζάκ. *Ἡ πα-* ροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχ. Πβ. καὶ Παροιμιογρ. 2, 340 (ἐκδ. Leutsch) «γελᾷ δ' ὁ μωρός, κἄν τι μὴ γέλοιον ᾖ». *Ἀπὸ μάννας κ' ἐγέλασα καὶ ἀπὸ κυροῦ κ' ἐχάρα | καὶ ἀπὸ* τῇ χώρας τὸ παιδίον καλὸν ἡμέραν κ' εἶδα (ἀπὸ μάννα δὲν ἐγέλασα καὶ ἀπὸ πατέρα δὲν ἐχάρην καὶ ἀπὸ τὸ ξένον παιδίον καλὴν ἡμέραν δὲν εἶδα· ἐπὶ γυναικὸς ἀπορφανισθείσης εἰς μικρὰν ἡλικίαν καὶ ταχέως χηρευσάσης) Κερασ. || Γνωμ. *Ὁγοῖος ζὲ κακίζει, ζὲ κάνει καὶ γελᾷς* (ἐπὶ τῶν ἀποφευγόντων νὰ ψέξωσι τὰ ἐλαττώματα ἄλλων, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσουν αὐτοὺς) Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) *Πίσ-σου θέλει καλὸ, σὲ κάν-νει καὶ κλαίει, πίσ-σου θέλει ἄχαρο, σὲ κάν-νει* καὶ γελᾷ (ὅποιος σοῦ θέλει καλὸ, σὲ κάμνει καὶ κλαίεις, ὅποιος σοῦ θέλει κακὸ, σὲ κάμνει καὶ γελᾷς) Μπόβ. *Τὸ γνωμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχ. Μὴ τὰ μάτια πὺν γιλάς, θὰ κλάψ'* (μετὰ τὴν χαρὰν ἀκολουθεῖ ἡ λύπη) Λέσβ. *Ὁ γνωστικὸς* θυμᾶται καὶ γελᾷ, ὁ τρελλὸς βλέπει καὶ γελᾷ (τοῦ μὲν συνετοῦ ὁ γέλως προέρχεται ἐξ ἐπιγνώσεως τοῦ γελοίου, τοῦ δὲ μωροῦ ἐκ τῆς πρώτης ἐντυπώσεως) Προπ. (Κύζ.) *Ὁπριοὺς γκρινιάζ' ἀδυνατίζ', καὶ ὅπριοις γιλάει παχαίψ'* (ὁ εὐθυμὸς ἀνθρώπος ἔχει εὐρωστίαν, ἐνῶ ὁ μεμψίμοιρος καχεξίαν) Στερελλ. (Ἀχυρ.) *Μάρτης εἶναι, χάδια κάνει, | πότε κλαίει, πότε* γελάει (διὰ τὸ εὐμετάβολον τοῦ καιροῦ κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον) Πελοπ. (Καρδαμ.) *Τὸ γνωμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχ. Ἀς γελᾷμε καὶ ἂς πηδᾷμε, | γιὰ νὰ λέν πὼς δὲν πει-* νᾷμε (ἐπὶ τῶν δι' ἐπιπλάστου εὐθυμίας προσπαθούντων νὰ ἀποκρύψουν τὴν στενοχωρίαν των) Ἡπ. || Αἰνιγμ.

Κατεβαίνει γελῶδας καὶ ἀνεβαίνει κλαῖοδας (τὸ δοχεῖον ἀντλήσεως ὕδατος) Κύθηρ. || Ἀσμ.

Ἀνὲ 'βοθάν', ἀγάπη μου, ποτέ σου μὴν ἀλλάξης, μὴ δραγουδήξης, μὴ χαρῆς, μὴ βαίξης, μὴ γελάσης Κρήτ.

Ἀν ποίκη χρόνον, μὴ λουσκής, καὶ 'ς σὰ θυὸ μὴ γελάης, 'ς σὰ τρία καὶ 'ς σὰ τέσσερα καὶ μένα νὰ ζητάης Τελμ.

Τὰ μάτια σου μὲ σφάζουνε, ὅταν τὰ χαμπηλώνης καὶ ὅταν τὰ παίζης καὶ γεᾷς, 'ς τὸ στηθὸς μὲ πηγώνεις (πηγώνεις = πληγώνεις) Βιθυν. (Κατιρλ.)

Τῶρει τδεῖνο πῶχει 'γαπημένα, πὺν γελῶντα φιλεῖ τὰ μάτια σου τῶν σὲ σ-σίφτει 'ς τὸ πέτ-το του, ὠμένα (τῶρει=θῶρει, βλέπε, σ-σίφτει=σφίγγει, πέτ-το=στηθός) Καλημ. — Ποιήμ.

Γελοῦνε τ' ἄνθη, τὰ νερά, | λαλεῖ ἡ νεροχελώνα Α.Βαλαωρ., Ἔργα 2, 49.

Ἐχουν τὰ μάτια της, | ὅπου γελοῦνε, τὸ χρῶμα πὺν 'ναι | 'ς τὸν οὐρανὸ Δ.Σολωμ., 180

Καθάρεις, καταγάλανος ὁ οὐρανὸς γελάει Κ.Κρυστάλλ., Ἔργα. 1, 192. 2) Χλευάζω, περιγελῶ, κοροῖδεύω τινὰ κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ.): *Γελάει ὁ κόσμος μ' αὐτόν.* *Ὅλοι γελοῦν μαζί του κοιν. Τὸν γελᾷνε, γιατί εἶχε ἀνάποδα* τὰ ροῦχα Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) *Θὰ μὴ γιλάῃ οὐ κόσμους Τήν.* (Πύργ.) *Ἐγὼ 'ἐθ-θέλω νὰ γελᾷ ὁ κόσμος πάνω 'ς τὴν ῥάθυμ-* -μου Κύπρ. (Λεμεσ.) *Ἡρθε περικαλιῶδης κ' ἔφηνε γελῶδης*

Πελοπν. (Δίβριτσ.) Λέσι μού το καὶ θαρρῶ πῶς με γελοῦνε Σίφν. "Ολοι μὲ παίρνουν γιὰ χαζὸν κὶ γιὰλοῦν μετ' ἡμένα Θράκ. ('Αδριανούπ.) Δέν τις μουλουνᾶγι βέβια, νὰ μὴ τ'ς γιλάη οὐ κόσμους Στερελλ. (Παρνασσ.) Ντὸ γελᾶτε μᾶσε; (διατί μᾶς περιπαίζετε;) "Οφ. Τραπ. 'Η σημ. καὶ ἐν Χρον. Μορ. Η στ. 8447 (ἐκδ. J. Schmitt) «διατί ἔχω αἰσχύνην κ' ἐντροπὴν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Φραγκίαν, | νὰ με γελοῦν οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι κ' οἱ γειτόνοι». || Φρ. Μᾶς γελᾷ μπροστὰ 'ς τὰ μάτια μας — 'ς τὰ μούτρα μας κοιν. Πβ. καὶ Γαδάρ. διηγ. στ. 107 (ἐκδ. Wagner, σ. 127) «καὶ σὺ γελᾷς μας φανερὰ ὁμπρὸς 'ς τὸ πρόσωπόν μας». Γελᾷ εἰς βάρος μου λόγ. κοιν. Πβ. καὶ Πλανούδ. (ἐκδ. E. Kurtz, σ. 203α) «ὑπὸ τοῖς ἡμετέροις γελᾷς ἀναλώμασι». "Οποῖος γελᾷ με τὸν ἄλλον, γελᾷ με τὰ μούτρα του (ἢ ὕβρις τὸν ὕβριστὴν ἀτιμάζει) σύνθηθ. 'Αφνὴ γιλάει κὶ τοῦ γιρὸ πού πίν' (ἀφνὴ=αὐτὴ ἐπὶ φιλοκατηγόρου γυναικὸς καὶ χλευαζούσης τὰ πάντα) Μακεδ. (Βέρ.) || Παροιμ. Τῆς νύχτας τὰ καμώματα τὰ βλέπ' ἡ μέρα καὶ γελᾷ (ἐπὶ τῶν ἐπιτελούντων ἀδεξίως ἐργασίαν κατὰ τὴν νύκτα καὶ χλευαζομένων διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἡμέραν) πολλαχ. 'Η παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἄλλαχ. 'Εγὼ γελᾶω με δώδεκα καὶ δεκατρεῖς με μένα (ἐπὶ χλευάζοντος ἄλλους, ἐνῶ ὁ ἴδιος εἶναι ἀντικείμενον μεγαλύτερου χλευασμοῦ) Ζάκ. 'Η παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ. "Ολ' γιὰλοῦσαν γιὰ μένα, κ' ἐγὼ ἔσκαζ' ἀπὸ τὰ γέλια (ἐπὶ ἀναιδοῦς ἢ μωροῦ συγγελῶντος μετὰ τῶν χλευαζόντων αὐτόν) 'Αραβάν. 'Η παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἄλλαχ. Πβ. Frag. Com. Graec. 4, 580, 31 «ἐπειτα δεῖ σκωπτόμενον ἐφ' ἑαυτῷ γελᾶν». Νὰ μὴ γελᾷσης λάχανα, φυτρώνουν 'ς τὴν αὐλή σου (ἐπὶ τοῦ ὕφισταμένου ὅσα παρὰ τοῖς ἄλλοις ἄξια ψόγου κατηγορεῖ) Πελοπν. (Γαργαλ.) "Ο,τι κὶ ἂν γελᾷς ἐρ'ται 'ς σὸ κεφάλι σ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Πόντ. Γελᾶτε σεῖς, μὰ 'γὼ καβαλλαριὰ πηγαίνω (ἐπὶ τῶν ἀγαλλομένων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των καὶ ἀδιαφορούντων διὰ τὰ σκώμματα ἢ ἐπικρίσεις τῶν ἄλλων) Θήρ. Χίος (Καρδάμ.) Κάθησ' ἢ τσιμβλοῦ 'ς τήσ-στράτα | τσαὶ γελᾷ τῆμ-μανρομ-μάτα (ὁ ἄξιος ἐμπαιγμοῦ ἐμπαίζει τοὺς ἄλλους) Κάρπ. Κάθιτι τοῦ χ'ρούπ' 'ς τοῦ δρόμου | κὶ γιλάει τὸν κόσμον ὅλον (χ'ρούπ'=κουρούπι, εὐτελὲς πῆλινον δοχεῖον) συνών. τῇ προηγουμένῃ Θεσσ. (Τίρναβ.) 'Η παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἄλλαχ. Κάθετ' ἢ ποβὴ 'ς τὸ 'διάβα καὶ γελᾷ με τοῦ 'διαβάτες (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κλέφτης τὸ γλέφτη δὲ γελᾷ, πουτᾶνα τῇ βουτᾶνα (οὐδεὶς περιπαίζει τὸν ὁμοῖόν του) Κεφαλλ. Γέλασ' ἢ γάιδαρους τοὺν πιτ'νὸ κυράλα (ἐπὶ τοῦ ἀποδίδοντος ἴδια ἐλαττώματα εἰς ἄλλους (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μακεδ. ('Αρν.) Συνών. φρ. Εἶπε ὁ γάιδαρος τὸν πετεινὸ κεφάλαι. || "Ασμ.

Πολλὲς νύχτες περπάτησα μ' ἐν' ὁμορφο κορίτσι·
νὰ τὸ φιλήσω ντρέπομαι, νὰ τὸ εἰπῶ φοβοῦμαι
καὶ νὰ τ' ἀφήσω ἀφίλητο, ταχιά γελᾷ με ἡ μένα
Α.Οἰκονομίδ., Τραγούδ. 'Ολύμπ., 80. Συνών. ἀναγελῶ 1,
ἀνεμπαίζω, ἀναγορεύω 3β, κογιονάρω, κοροιδεύω,
μασκαρεύω, περιγελῶ. 3) 'Απατῶ, ἐξαπατῶ
κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Οἶν. "Οφ. κ.ά.)
Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.): "Αν μπορέσω, θὰ σὲ γελᾶσω.
Αὐτὸν δὲν τὸν γελᾷς εὐκολα. Τὸν γελᾷ μ' αὐτὸν τὸν τρό-
πο. Τὸν γελᾷ 'ς τὸ ζύγι - 'ς τὸ μέτρομα. Γελεῖται εὐκολα.
Γελᾷ τὸν κόσμον. Τί νὰ σοῦ κάνω; Γελάστηκα. Τῆς ἔταξε
νὰ τὴν πάρῃ καὶ τῇ γέλασε. Τὸν γελᾶσανε καὶ τοῦ πήραν
τὰ λεφτά κοιν. Δὲ γιλεμέτ' εὐκοῦλ' αὐτὸς κοιν. βορ. ἰδιωμ.
Τοὺν γέλασα κὶ τοῦ πῆρα τοῦ χουράφ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)
"Εταξέμ- μου νὰ μοῦ δώσῃ ἔναρ-ρίφιν τξ' ἐγέλασέμ-μου τῷ

'ἐμ- μου τό 'δωσεν Κύπρ. Δὲ γιλεῶμι ἰγῶ, τὰ γνουρίζου
καλὰ τὰ σ'μάδια Εὐβ. (Στρόπον.) 'Εελάσασι σε' δὲν εἰ' ga-
λοι οἱ ἐρίνους (οἱ ἐρίνους = τὰ ἄγρια σῦκα, οἱ ἐρίνεοι) Νάξ.
('Απύρανθ.) Νὰ ντὶ δοῦ τ'θαὶ ἄρτουμα, νὰ γιάρε τὸν ἄντε ντι
(νὰ σοῦ δώσω καὶ τυρὶ νὰ ξεγελάσῃς τὸ ψωμί σου) Μέλαν.
Ν' ἐκ' ἔχου γιαστὲ τὸν ἀθή σι (τὸν εἶχε γελᾶσει τὸν ἀδελφόν
του) αὐτόθ. Οὐλές τις ἀρχιμηνάδες γελεῖόμαστε Πελοπν.
(Μανιάκ.) Τ' ἄκουσα με τ' ἀφτιά μου, δὲ με γιὰλᾷς "Ηπ.
(Πωγών.) Μιὰ φορὰ τὸ διάβασα καὶ δὲ με γελᾷ μιὰ γιῶτα
Χίος. 'Εγ-γεγεῖται Σίφν. Τοῦ βᾶν' 'ς τοῦ νοῦ τ'ς ἡ ἀλιποῦ
νὰ καταφέρ' νὰ γιαλάσ' τοὺν ψαρά (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. ('Α-
δριανούπ.) || Φρ. Θὰ σὲ γελᾶσω (ἐπὶ τῆς σημ. δὲν εἰμαι βέ-
βαιος). Σὲ γελᾶσανε! (εἰρωνικὴ καὶ ἐντονος ἄρνησις πρὸς
ἀπόκρουσιν παραλόγου ἀπαιτήσεως). Κᾶποιος σὲ γέλασε (ἀ-
πατᾶσαι, ἔχεις ψευδεῖς πληροφορίες, ἢ ἐπὶ αὐταπατωμέ-
νου ἢ σκοπίμως ἀρνούμενου τὴν ἀληθὴ κατὰστασιν τῶν
πραγμάτων) κοιν. Γέλα με, νὰ σὲ γελῶ, | νὰ περνοῦμε
τὸν καιρὸ (ἐπὶ τῶν ἀπατώντων ἀλλήλους). Πβ. Θεογν.,
Παραιν., 59 «ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν, ἐπ' ἀλλήλοισι γε-
λῶντες». Θὰ σὲ γελᾶσω μέρα μεσημέρι (ἐπὶ βεβαίας ἀ-
πάτης) σύνθηθ. Γελῶ τὴν ὄρεξή μου (εἰς δῆλωσιν τοῦ λιτοῦ
γεύματος) ἐνιαχ. Γελοῦ τῇ βείνα μου (συνών. τῇ προη-
γουμένῃ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Γελῶ τὸ ψωμί μου (συν-
ών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήτ. Γιοοῦρ ἐνὶ τὸν ἄντε μι (γε-
λῶ τὸν ἄρτον μου) συνών. τῇ προηγουμένῃ Μέλαν. Γελάου
τὰ χέρια μου (ἀσχολούμενος με ἐλαφροτάτην ἐργασίαν, ἔχω
τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐργάζομαι) Πελοπν. (Γαργαλ.) 'Εγέλα-
σέμ- μου ἡ ὦρα (ἐπὶ ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου)
Κύπρ. Μὴ γέλασι τοῦ ὅπλου μου (δὲν ἐξεπυρσοκρότησε) Θεσσ.
(Ζαγορ.) Μὴ σᾶς γιλαῖ ἡ ἰδέα (μὴ ἀπατᾶσθε) Μακεδ. Τοὺν
γιλάει ἡ γνώση τ' (ἀπατᾶται) Μακεδ. (Σισάν.) Μὴ γέ-
λασι! (ἐπὶ παιγνίων με ἐνίκησε) αὐτόθ. Τὸν ἐγέλασαν οἱ
χρόνοι (εἰρωνικῶς διὰ τὸν ἀποκρύπτοντα τὴν ἡλικίαν του)
Ι.Βενιζέλ., Παροιμ., 2, 310, 368. 'Ιδῶ γιλεῶντι παππαδιές
(ἐπὶ προσπαθοῦντος νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τὸ παράπτωμά του)
Εὐβ. (Στρόπον.) || Παροιμ. Γέλασες καὶ γιομάτισες, μὰ δὲ
θὰ δειλινίσῃς (οἱ δι' ἀπάτης ἐπιτυχάνοντες ἀπαξ μόνον ἐπι-
τυχάνουν) Πελοπν. (Κυνουρ. κ.ά.) 'Η παροιμ. ἐν παραλλα-
γαῖς πολλαχ. "Ετσι γελοῦν τὸ γάιδαρο | καὶ τοῦ περνοῦν τὸ
σάμαρο (χλευαστικῶς πρὸς τὸν διὰ δόλου ἐξαπατηθέντα)
Πελοπν. (Λάστ.) Προπ. (Κύζ.) Γέλασέ τον τὸ χωριάτη, | νὰ
τὸν ἔχῃς, ὅταν θέλῃς (οἱ ἀγροῖκοι διὰ τῶν κολακειῶν φιλο-
τιμούμενοι προθύμως ἐκτελοῦν τὸ ζητούμενον) 'Ιόνιοι Νῆσ.
Μιὰ φορὰ γιλεμέτ' ἢ γραῖ, τ'ν ἄλλ' μαδαλώγιτι (ἄπαξ ἐξα-
πατᾶται τις, ἐπειτα λαμβάνει μέτρα προφυλάξεως) Λέσβ.
'Ε ἐργιὰ σὰν ἐγελάστη, ἐσφιχτομανταλώθητσε ('Ε ἐργιὰ=
ἡ γραῖα) συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μεγίστ. Μὲ τὰ κόκκινα
παννάκια | τὰ γελοῦνε τὰ παιδάκια (ἐπὶ τῶν ἀπατηθέντων δι'
εὐτελοῦς δώρου) Κρήτ. || Γνωμ. "Ογοῖος με γελᾷ μία φορὰ,
ἀνάθεμα τὸ κεφάλι του ὄργιος με γελᾷ δύο καὶ τρεῖς,
ἀνάθεμα τὸ δικό μου (ἀσύγγνωστος εἶναι ὁ δις ὑπὸ τοῦ
αὐτοῦ προσώπου ἐξαπατηθεὶς) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Πβ.
τὸ ἀρχ. «δὲς ταῦτὸν ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ». 'Ε φρέ-
νιμος τσ' ἄγ-γελαστῇ, μιὰβ-βολὰ θὰ γελαστῇ (ὁ συνετὸς
ἄνθρωπος ἀπαξ μόνον δύναται νὰ ἀπατηθῇ) Μεγίστ. || "Ασμ.

Πολὺ με βιάζεις, λυγερή, πολὺ με βιάζεις, κόρη,
σκιάζομαι τί κοβώνομαι, σκιάζομαι τί γελεῖωμαι
(σκιάζομαι=ὑποπτεύομαι, τί=ὅτι, κοβώνομαι=ἀπατῶμαι)
Κέρκ.

Μήσ- σοῦ γελᾷ τὸ θουπ-πὶν τζαὶ τὸ διλιονάτδιν
τξ' ἄδ-δέλ-λαλήσ' ὁ ζίζιρος, 'ἐν ἐν' καλοτθαιράτδιν
(θουπ-πὶν=τὸ νυκτόβιον πτηνὸν ὥτος ὁ κοινὸς) Κύπρ.

Ματάκια μου μπιρμπιλούντά, | μὴ σᾶς γιλάσουν τὰ φλουριά,
μὴ σᾶς γιλάσουν τὰ φλουριά | κὶ σᾶς φιλήσ' οὐ γέροντας
Στερελλ. (Ἀράχ.)

Νὰ μὴ μᾶς τὸν γελάσουν, | τί 'κεῖνοι εἶναι ἰσχυροὶ
καὶ εἶναι ἄδικοι πολὺ
(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Μάν.) — Ποιήμ.

Μὴ γελαστῆς, πουλλάκι μου, | καὶ πᾶς ἐκεῖ σιμά τους
τὰ δόλια τὰ νερά τους | θὰ βρέξουν τὴ γραφή
Α.Βαλαωρ., Ἔργα 2, 43.

Ἄλλος σοῦ ἔταζε βοήθεια | καὶ σὲ γέλασε φρικτὰ
Δ.Σολωμ., 3. Συνών. ἀπατῶ 1, ἀπογελῶ 2, ἀποδένω 2γ,
ἀποκοιμίζω 1β, κομπώνω, ξεγελῶ. 4) Διαφθείρω παρ-
ένον, ἀποπλανῶ γυναῖκα Θράκ. (Αἰν.) Ἰμβρ. Λέσβ. Πε-
λοπν. (Λάστ. Μεσσ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) — Δ.Ζαμπέλ.,
Ἀσμ. δημοτ., 739: Γεοάτ'σε νι τὸ κοραδοῦλι, τὰν ὕσάη μ'
(τὸ διακόρευσε τὸ κοριτσάκι, τὴν κόρην μου) Χαβουτσ.
Γιατί δὲ μοῦ μιλάς; Παντρεῦτηκες καὶ περηφανεύτηκες πῆ-
ρες γυναῖκ' ἀγέλαστη; Ἐγὼ θὰ 'ς τὴ γελάσω (ἐκ παραμυθ.)
Μεσσ. || Γνωμ. Ὅποιος γελάει τσιούπα, χαλάει μοναστήρι
ὁποιος παντρεμένη, χαλάει ἐκκλησιά, κὶ ὁποιος χήρα, κάνει
ψυχικὸ (ἀνοσιώτατα πράττει ὁ ἀποπλανῶν παρθένον, ἀνόσια
καὶ ὁ ἀτιμάζων ἔγγαμον γυναῖκα, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ ἀτιμάζων
χήραν) Λάστ. || Ἀσμ.

— Ἀσε νὰ 'ρτοῦν τ' ἀδέρφια σου, κὶ ἂν δὲ σὲ μαρτυρήσω.
Καὶ νὰ σου καὶ τ' ἀδέρφια τῆς 'ς τὴ σκάλα ἀνεβαίνουν.

— Μωρές, μιὰν ἀδερφή ἔχετε, κ' ἐκείνη γελασμένη
Δ.Ζαμπέλ., ἐνθ' ἂν. Συνών. ἀπατῶ 2, ξεπαρθενεύω.
Μετοχ. ὁ γελαστός, ὁ εὐχαρίς, ὁ εὐθυμος πολλαχ. καὶ Πόντ.
(Ἰνέπ.): Εἶναι γελούμενος ἄνθρωπος Εὐβ. (Βρύσ.) Εἶν' γι-
λούμιθ' ῥ'ναῖκα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἡρτεγ-γελάμενη καὶ μᾶς
εἶπεν δὰ νέα Κῶς. Ὅλοι γελοῦν, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ σαλὸ γελού-
μενο (σαλὸ=βρέφος) Θράκ. Γιλούμινου πρόσουπου Μα-
κεδ. (Καταφύγ.) Μάτια γιλαζούμινα Λέσβ. Καλὸς ἀθρου-
πάκος, ὅλου γιλούμινους Μακεδ. (Καστορ.) Πήαινε γελού-
μενες γελούμενες Σκῆρ. Τί πρόσχαρους ἀθρουπούς! οὐλοῦ
γιλούμενους ὁ Ἀδρέγιας, δὲ δὸν γλέπεις μὲ μοῦτρα Ἡπ.
(Μαργαρ.) Τὸν εἶδα γιλασοῦμινον Ἡπ. Τὰ πέταξε ὀρ-
μητικὰ ἀπάνω 'ς τὸ μονοπάτι, φωνάζοντας μὲ ἀνεκλάλητη
χαρὰ καὶ μὲ γελούμενο καὶ κατακόκκινο λαμπρὸ πρόσωπο
σὰν τὸν ἥλιο Γ.Ξερόπ., Ἀναδυομέν., 198. Φιλοῦσε τὰ γελού-
μενα ματάκια τῆς ξαδερφοῦλας Μποέμ, Ἀγριολούλ., 33.
Πιὸ ἀνοιχτόκαρδος, πιὸ γελαζοῦμενος Α.Ἐφταλ., Μαζώχτρ.,
39. || Παροιμ. Τὸ κλαμένο τὸ πουλλὶ τρώει τὸ γελασοῦμενο
(ὁ μεμψίμοιρος ἐπιτυχᾶνει καλὺτερον ἀπὸ τὸν μὴ ἀπαιτη-
τικὸν) Ἰνέπ. || Ποιήμ.

Κὶ ὥστόσο ἦταν τὸ στόμα σου γελούμενο, ἐλαφρὰ
τὰ σφραγισμένα βλέφαρα, τὰ σταυρωμένα χέρια
Ι.Παναγιωτόπ., Ν.Ἐστ. 18 (1935), 987.

Κ' ἤμαστ' ἐκεῖ ἀντικρύζοντας τὸν ἥλιο πιά 'ς τὸ γέμα
ποὺ ξάπλων' ἐρωτόδρομο ποτάμι ἀπὸ χρυσάφι
μέσ' 'ς τὰ γελούμενα νερά

Μ.Τσιριμῶκ., Σονέττ., 65.

Ἐλάμψανε τ' ἀθήρια | καὶ τὸ φεγγάρι πρόβαλε
γελούμενο

Κ.Κρυστάλλ., Ἔργα 1, 105.

γέμα τό, γεῦμα λόγ. σύνηθ. γέμα σύνηθ. καὶ Καππ.
(Ποτάμ. Σίλατ.) γέμαν Κύπρ. ἔμα Νάξ. (Φιλότ.) γιόμα
σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) γιόμαν Κύπρ. γόμα Εὐβ.
(Κύμ.) — Λεξ. Ἡπίτ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γέμα, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γεῦμα. Ὁ ἤδη
Βυζαντ. τύπ. γιόμα διὰ τὴν τροπὴν τοῦ γ εἰς j προτοῦ τὸ

ἀρχαῖον φωνῆεν ε μεταβληθῇ εἰς ο ἔνεκα τοῦ παρακειμένου
χειλικού. Ἰδ. Γ.Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 183 καὶ 2, 280.

1) Τὸ γεῦμα τῆς μεσημβρίας, τὸ ἄριστον πολλαχ. καὶ
Καππ. (Ἀνακ. Ποτάμ. Σίλατ.): Ἀῤῥιο θὰ 'ρθῆς νὰ σοῦ κάνω
γιόμα Κέρκ. Τοῦ ἔβαλε τοῦ γιόμα γιὰ τοῦ σκουλεῖο Ἡπ.
(Ἰωάνν.) Νὰ σοῦ κάνω τὸ γιόμα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Θά
'ρτου μιτὰ τοῦ γέμα Μακεδ. (Καστορ.) Τ'ς δίναν τρεῖς
κουμματὲς ἀμέρα κ' ἔτρουγιν μιὰ κουμματέα τοῦ προῦτ,
μιὰ τ' γιόμα καὶ μιὰ τοῦ βράδ' (κουμματέα = τεμά-
χιον ἄρτου) Λῆμν. Βάλε 'ς τὸ χεροκόφινον πέδ' ἔξι δρο-
γαρέλια γιὰ τὸ γιόμα (δρογαρέλια = οἱ ἰχθύες γόγγροι)
Κέρκ. Πᾶρ' τὸ γιόμα σου Σίφν. Νὰ σοῦ κάνου τοῦ γιόμα 'ς
τοῦ χουράφ' Μακεδ. (Βόιον). Θά 'ρθῇ ἡ δικολογία τοῦ ἄδρα
μου νὰ τσοῦ 'χουμε τὸ γιόμα (δικολογία = συγγενεῖς)
'Οθων. Ἐκεῖα πού 'βοσκε τὰ δὲ τὸ παππᾶ, ἐσκέφτοντο δὲ
πὼς τὸ γιόμα πού τοῦ βάνει ἡ-ῤ-ἀφεδικίνα δου ἔφτανε
Κρήτ. Τὰ ψάρια εἶναι γνώριμες νοστιμιές 'ς τὰ γιόματα
καὶ 'ς τὰ δειπνα Κ. Μπαστ., Ἀλιευτ., 6. || Φρ. Κάνω γιόμα
(γευματίζω) Ἡπ. (Πρέβ.) Κύθν. Κάνω γιόμα (παρατίθημι
γεῦμα) Ζάκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Σίφν. Τὸν ἔχω γιὰ
γιόμα (τὸν ἔχω προσκαλέσει εἰς γεῦμα) Ἡπ. (Παλάσ.)
Μᾶς ἔχει γιόμα (θὰ μᾶς παραθέσῃ γεῦμα) Πελοπν. (Ἀρκαδ.)
Τοῦ μιγάλου γιόμα (τὸ μεσημβρινὸν φαγητὸν) Στερελλ.
(Παρνασσ.) Κοπιάσετε νὰ κάμωμε γιόμα (ἀπάντησις πρὸς
τὸν ἐν ὧρᾳ γεύματος λεγόμενον ὑπό τινος χαιρετισμὸν καλῶς
τὰ γεύεσθε) Κρήτ. (Μύρθ.) || Παροιμ. Τὸ γέλιο χάνει
τὴν τιμὴν, τὸ πρόγεμα τὸ γιόμα (οἱ ἀκαίρως ἐνεργοῦντες
χάνουν τὴν πρέπουσαν εὐκαιρίαν) Ι.Βενιζέλ., Παροιμ., 302,
251. Ἄλλοις πού καρτερεῖ τῆς γειτονιάς τὸ γιόμα! (ἄλλοι-
μονον εἰς τὸν στηριζόμενον εἰς τὴν ξένην βοήθειαν) Θράκ.
(Σηλυβρ.) Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχ. Ἀν φάγ'
τοῦ γιόμα, δὲ δειπνάει (ἐπὶ τῶν εἰς ἐσχάτην ἐνδειαν περιελ-
θόντων) Ἡπ. || Γνωμ. Γιόμα καλὸ, καὶ δεῖπν' ὅπως μπο-
ρέσης (κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ φάγῃ
καλῶς, τὴν δὲ ἐσπέραν δύναται νὰ ἀρκεσθῇ καὶ εἰς λιτὴν
τροφὴν) Ν.Πολίτ., Παροιμ. 3, 669 || Ἀσμ.

Μπούκ-ῶμαν τρώω ἄθ-θροπον τζαὶ γιόμαν τὴν κο-
(μπούκ-ῶμαν=τὸ πρωῒνον φαγητὸν) Κύπρ. [πέλ-λαν
Καλῶς τὸ Γιάννη, γιόμα μου, τὸ Γιάννη, δειλινὸ μου,
καὶ τ' ὁμορφο κορίτσι του νὰ εἶν' τ' ἀπόδειπνό μου
Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.)

Ἐνα πουλλάκι ξέβγαينه 'πομέσ' ἀπ' τὴν Ἀθήνα

'ς τὴν Κόρ'θο κάνει κουλατσιό, 'ς τ' Ἀνάπλι κάνει γιόμα
Πελοπν. (Μάναρ.)

Εὐπνα, πουλλί μου, νὰ μοῦ πῆς, πότε σκοπεύεις νὰ 'ρτῆς,
νὰ φτειάσω γιόμα νὰ γευτῆς καὶ δεῖπνο νὰ δειπνήσης
(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Μάν.) — Ποιήμ.

Κ' ἔπειτα ἀπὸ τὸ γιόμα, | ἀπ' τὸ ἴδιο μου τὸ στόμα
θὲ ν' ἀκούσης, γιὰ νὰ κλαῖς, | οἷλες μου τσι συφορές
Δ.Σολωμ., 329. 2) Ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ἡ μεσημβρία
σύνηθ.: Εἶναι γιόμα ἐλάτε νὰ φᾶμε Ἡπ. (Χιμάρ.) Πᾶμε
νὰ φᾶμε, γιατί ἐχτύπησε γιόμα Κέρκ. Φάγαμαν τὸ γιόμα
καὶ φύβγαμαν Ἡπ. (Μαργαρ.) Πάει γιόμα Μακεδ. (Κοζ.)
Κουντὰ 'ς τὸ γιόμα θὰν ἔρθου Σκόπ. Γί'ν'κιν - πῆγι - ἔφτα-
σιν γιόμα Μακεδ. (Βλάστ.) Κάθε τριτόήμερα μετὰ τὸ γιόμα
τόνε πιάνει καὶ τότε χορεύει θέρμη (θέρμη=πυρετὸς ἐξ ἐλονο-
σίας) Πελοπν. (Δίβριτσ.) Τὸ γιόμα πάντα πλατάζω Πελοπν.
(Ἀνδρίτσ. Κόκκιν. Χατζ.) Νά 'ρθῆς μέσ' 'ς τὸ γιόμα Εὐβ.
(Αἰδηψ.) Γιόμα βράδυ, φασούλια! Πελοπν. (Κορινθ.) Ὡς
τοῦ γιόμα θὰ εἶμι 'ς τοῦ σπῖτ' Τῆν. Ἡρθε γιόμα, τί περι-
μένεις; σταμάτησε νὰ φᾶμε Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Κοι-
μώμαστε δάλα γιόμα Πελοπν. (Βερεστ.) Πῆγε γόμα ὁ ἡ-

